

R. P. Rutkowski
XII 52
1933

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
ZARZĄD ODDZIAŁU BIAŁOSTOCKIEGO

SPRAWOZDANIE
ZA CZAS OD 26-IV-31 r. DO 31-XII 1932 r.

Pan Prezydent R. P. w obozie harcerzek nad jeziorem Białem pod Augustowem
lipiec 1932 r.

B I A Ł Y S T O K , S T Y C Z E Ń — 1 9 3 3

NAKŁADEM ZARZĄDU ODDZIAŁU BIAŁOSTOCKIEGO Z. H. P.
BIAŁYSTOK, RYNEK KOŚCIUSZKI 11, („POLMIN”) TEL. 10-34
KONTO CZEKOWE W P. K. O. № 180.680.

DRUKARNIA „LECHJA” BIAŁYSTOK, RYNEK KOŚCIUSZKI 15. TEL. 6-11. ZAM. 13

Przybory harcerskie,
krawaty i materiały na ubiory harcerskie.
Płótna, obrusy, ręczniki, koszule,
worki lniane, zabawki, ceramika,
kapy kolorowe, kilimy, łyżki, szu-
felki drewniane, pantofle ranne
i inne wyroby przemysłu ludowego
— i domowego —

D O S T A R C Z A

**Bazar Przemysłu
L u d o w e g o**

SPÓŁDZIELNIA Z O. O.

w Białymstoku, ul. Sienkiewicza 37
TELEFON 10-54

Składnica przyborów harcerskich.
Oferty i próbki — odwrotną pocztą.

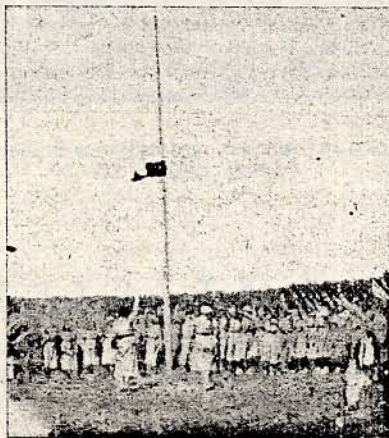

Przyrzeczenie harcerskie:

„Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym prawu harcerskiemu“. —

Prawo harcerskie:

1. Harcerz służy Bogu i Polsce; sumiennie spełnia swoje obowiązki.
2. Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.
3. Harcerz jest pożyteczny i niesie pomoc bliźnim.
4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza.
5. Harcerz postępuje po rycersku.
6. Harcerz miłuje przyrodę i stara się ją poznać.
7. Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
8. Harcerz jest zawsze pogodny.
9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny.
10. Harcerz jest czysty w myśli, mowie i uczynkach, nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.

Cześć sztandarowi! — Obóz Harcerzek nad jeziorem Białem — lipiec 1932

Wszystko co nasze,
Polsce oddamy!
W niej tylko życie,
Więc idziem żyć!

Harcerstwo to najlepsza szkoła życia. Wśród wielu organizacji harcerstwo najbardziej pociąga młodzież, jak również dzieci od najmłodszego wieku. Już nawet 5 letnie dziecko bawi się i naśladuje starszych przejmując się zewnętrznymi formami harcerstwa. Marzeniem małego dziecka jest lilijka, mundur harcerski, śpiewy harcerskie, a potem zbiórki pełne tajemniczości, a ćwiczenia, a wywiady, a gry ciekawe pełne temperamentu.

Coraz dalej z wiekiem urok form zewnętrznych słabnie, a zachwyca życie harcerskie pełne przygód, wędrowanie i przebywanie z przyrodą pełną czaru i piękna, a przyświeca temu cel zaszczytny—wychowanie człowieka wrażliwego i czujnego, a mocnego, sprężystego, świadomego drogi, po której kroczy mającego w swej duszy taki zasób pogody i promiennej jasności, że nie tylko wystarcza to dla niego, lecz promieniuje nazewnątrz, siejąc wokół siebie słoneczne, ożywcze ciepło.

Jakżeż cudowny był pomysł Gen. Baden-Powella—skauting, który potrafił w niedługim czasie rozpowszechnić się na cały świat i wywołać entuzjazm młodzieży. „Skauting — to wielka gra“—powiada Baden-Powell—„gra, w której zdobywamy coraz to nowe wartości“.

Dean James E. Russel—profesor Instytutu Pedagogicznego Uniwersytetu Columbia w Nowym Yorku powiada: „Twierdzę, że ruch skautowy jest najbardziej ważkim przyczynkiem wychowawczym naszych czasów. Przyrodnik może go stawić za skuteczne zbliżenie chłopca do serca przyrody; moralista — za świetny kodeks prawa moralnego; higienista za sposoby fizycznego ćwiczenia; rodzice—za umiejętność powstrzymania chłopca od złego.

A z punktu widzenia wychowawcy mamy tu cudowną zdolność przekształcania rozbrykanego, nieodpowiedzialnego

samolubnego chłopca w prawego, pomocnego, zasługującego na zaufanie młodego obywatela. Dla chłopca, który się temu odda, znajduje się pełno roboty wyglądającej na zabawę, stopni doskonałości podpadających jego ocenie, prawideł postępowania, którym się musi podporządkować, odpowiedzialnych stanowisk, które może zająć, jeżeli się tylko wykaże potrzebnem przygotowaniem.

Słowem jest tu program, trafiający do instynktów chłopca i metoda, zastosowana do jego natury.

Do ważkich słów profesora dodać należy, że nie mniej wartości posiada harcerstwo dla dziewcząt, przekształcając leniwe i próżne na wartościowe pełne sił fizycznych, duchowych i umysłowych niewiasty, które wytwarzają wokół siebie atmosferę prostoty prawdy, twórczej pracy i promiennej pogody.

Niedawno też inne organizacje przejęły nasze metody, nasze formy, z czego się naturalnie smuć nie potrzebujemy; gdyż im bliżej będziemy formami, tem szybciej w przyszłości zbliżymy się treścią.

Nie mamy ambicji brania na wyłączną własność nasze ideologii, lecz dążyć będziemy, by ona objęła wszystkie warstwy społeczeństwa i była dostępna każdemu wiekowi.

Czuwaj! Bądź gotów! Niech będzie hasłem jak naszym, tak całego Narodu naszego.

Prawem naczelnem — Dobro Państwa.

„Całe życie walczyłem o szacunek dla tego, co zowią imponderabilja, jak cnota, jak męstwo i wogóle siły wewnętrzne człowieka, a nie starania o korzyść własną, czy swego otoczenia.

J. Piłsudski”

Sprawozdanie Zarządu Oddziału

W dniu 26 kwietnia 1931 roku na Zjeździe Starszyny i Przyjaciół Harcerstwa w Białymstoku, idąc za przykładem innych województw, utworzono Oddział Białostocki, Związku Harcerstwa Polskiego, powołując do niego ludzi, dla których należyty rozwój Z. H. P. jest drogi i z którym oddawna byli złączeni niemi ideowemi.

Zadaniem Oddziału było otoczyć możliwie szeroką opieką zarówno materjalną, jak i moralną wszelkie poczynania i prace Komend Chorągwi Żeńskiej i Męskiej.

Czy i w jakim stopniu zadanie to zostało spełnione można sądzić z niniejszego sprawozdania, które życzliwej krytyce wszystkich interesujących się ruchem harcerskim niżej przedstawiamy. Na swoje usprawiedliwienie chcemy tylko podnieść moment światowego przesilenia gospodarczego, powodujący zubożenie społeczeństwa i jego depresję duchową. co w rezultacie, niestety, ujemnie odbić się musiało na intensywności naszych wysiłków i prac w okresie sprawozdawczym.

Pozatem każdy okres początkowy organizowania się, mający za cel zmontowanie pewnych rzeczy, jest trudny i sprawozdawczo może przedstawiać się mniej korzystnie, staraliśmy się jednak położyć fundamenty solidne aby ci, którzy przyjdą po nas mieli możność budować dalej na nich gmach silny i trwałe—ku chwale i pożytkowi ukochanej Ojczyzny.

Oddział Białostocki Z. H. P. obejmuje swą działalnością teren województwa białostockiego z wyjątkiem powiatów zachodnich: Łomża, Ostrołęka i Ostrów-Mazowiecka przynależnych do Oddziału Mazowieckiego.

Zarząd Oddziału pracował w następującym składzie:

Przewodniczący—płk. dypl. Ludwik Kmicie-Skrzyński

Vicęprzewodniczący—dyr. Witold Antonowicz

Skarbnik — dyr. Jan Borowicz (do marca 1932 r.
dyr. Stefan Łapiński)

Sekretarz — phm. Andrzej Świerczyński p. o. (do kwietnia 1932 r. hm. Leonard Mokicz)

Wydział K.P.H.—dr. Czesław Karwowski, inż. Ludwik Majeranowski i insp. Witold Pietraszewski

” Obozów i Wycieczek—ppłk. J. Kotowicz (Przedstawiciel Okr. Urzędu W. i P.W. przy D.O.K. III) (obecnie vacat)

Wydział Prasy i Propagandy—phm. Andrzej Świerczyński (obecnie vacat)

Komendantka Chorągwi Żeńskiej—

hm. Aleksandra Sandomierska

Komendant „ Męskiej—hm. Leonard Mokicz
(do marca 1932 r. hm. Eugenjusz Sikorski)

Kapelan - ks. Teofil Wdzięczny

Członkowie: hm. Sabina Gründłowa i mjr. Stanisław Rychter

Przestawicielem z ramienia Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego, jak również obecnego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Brzeskiego był stale dyr. Dr. Waclaw Kwapiński.

Zarząd w pracy swej postawił sobie za cel: 1) roztoczyć szeroką opiekę moralną i materialną nad młodzieżą harcerską; 2) organizować i wciągnąć starsze społeczeństwo do współdziałania wychowawczego z ruchem harcerskim; 3) uzyskać pomoce i środki niezbędne dla rozwoju prac Komend Chorągwi, hufców i drużyn.

Do realizacji powyższych celów Zarząd dążył przez: organizowanie Kół Przyjaciół Harcerstwa, nawiązywanie kontaktu i współdziałanie z opiekunami drużyn i szkołą, prowadzenie stałej propagandy harcerstwa drogą prasy, specjalnych imprez propagandowych, odczytów i t. p., ułatwianie w organizowaniu obozów, kursów, oraz wyjednywanie na ten cel funduszy, oraz przez ścisłą współpracę z Komendantami Chorągwi Męskiej i Żeńskiej w zakresie utrzymania jednolitej linii wychowawczej.

Aby zapewnić jednolitą działalność Kół, Zarząd ustalił ramową „Instrukcję dla K. P. H.“

Dążąc do ożywienia ruchu harcerskiego i spopularyzowania idei harcerskiej wśród starszego społeczeństwa, Zarząd zorganizował na terenie Oddziału jesienią 1931 r. w czasie od 27 września do 4 października „Tydzień Harcerski“, zaś 5-go czerwca 1932 r. „Dzień Harcerski“.

Dla ujednostajnienia gospodarki finansowej w drużynach Zarząd wydał szczegółową „Instrukcję Skarbową dla drużyn“.

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył 16 zebrań, i 1 zebranie wyłącznie w sprawie Kół Przyjaciół Harcerstwa.

Sprawozdanie Komendy Chorągwi Harcerek

Ruch harcerski zorganizowany w roku 1920 początkowo w hufiec samodzielny białostocki w roku 1925 przekształcony w Chorągiew Białostocką, przez cały czas swego istnienia rozwija się normalnie, obejmując stopniowo coraz więcej środowisk. Mając na uwadze, że wartość organizacji polega na jakości, a nie na ilości, stale dążymy do podniesienia poziomu istniejących drużyn, a działamy hamująco na ekspansję nazewnętrzną. Dlatego też, jak to będziemy widzieli niżej, rozwój ilościowy

drużyn i dziewcząt będzie z każdym rokiem szedł w górę, ale bez znacznych skoków.

Oto w r. 1931 w dn. 1/I Chorągiew Harcerek posiadała 14 środowisk i 41 drużyn. Obecny stan na dz. 1/I: 1933 roku przedstawia się—38 środowisk i 69 drużyn. Różnica w składzie za okres trzyletni nastąpiła nie tylko ilościowo, ale i jakościowo. O ile w r. 1931 cała praca opierała się o teren szkół średnich, to obecnie wskutek rozsypania się tejże młodzieży po szkołach powszechnych, większość drużyn posiadamy w szkołach powszechnych. W szkołach średnich drużynowymi są uczennice tychże szkół, w szkołach powszechnych prawie wyłącznie nauczycielki. Oprócz tego posiadamy drużyny pozaszkolne, składające się z dziewcząt pracujących zawodowo, w których praca idzie w odrębnym swoistym kierunku. W okresie sprawozdawczym Komenda Chorągwi określiła program, który realizuje stopniowo w miarę sił i warunków, pozostawiając te same wytyczne sobie i na przyszłość.

Zasadnicze wytyczne są następujące: 1. Kształcenie starszyny. 2. Rozwój gromad wychowawczych, jako podstawy pracy harcerskiej. 3. Stworzenie właściwej postawy harcerki w myśl hasła „Bądź gotowa“. 4. Organizacja i systematyczna praca z dziewczętami, ustępującymi z drużyn. 5. Wzmocnienie organizacji Chorągwi. 6. Akcja w kierunku przysposobienia do obrony kraju. 7. Praca społeczna.

Ciągłość współpracy Komendy z drużynami przejawia się przez: 1. Częste odprawy drużynowych, a oddzielnie hufcowych i instruktorek; 2. Wizytacje, których bywa niewiele ze względu na koszt i przepracowanie zawodową pracą instruktorek-harcerek; 3. Często korespondencja o charakterze organizacyjno-administracyjnym oraz programowym; 4. Akcja letnia, obozowa.

Obozy—to najlepsza szkoła życia harcerskiego i dlatego na ten punkt kładziemy duży nacisk. Drużyny organizują własne obozy w niewielkiej ilości, gdyż drużynowe są albo za młode, albo za mało wyrobione. Komenda Chorągwi rok rocznie organizuje obozy dla starszyny. W r. 1932 obozy starszyny były nad jez. Białem w Augustowskim, które liczyły razem przeszło 80 dziewcząt. Obóz zaszczylił swoją obecnością Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. I. Mościcki dn. 24 lipca 1932 r. (patrz okładkę). Oprócz tego Chorągiew wzięła udział w konferencji światowej skautek na Buczcu harcerskim organizując obóz dla instruktorek polskich i zagranicznych.

W swej pracy posiadamy wiele trudności i dlatego nasze życzenia i dążenia idą w kierunku: 1) uświadamiania ogółu nauczycielstwa, a w szczególności dyrekcji i kierownictw szkół by drużyny powstawały jedynie za wiedzą i pozwoleniem Komendy Chorągwi; 2) dążenie do utrzymania solidnych pracowniczek w miejscach pobytu Komendy Chorągwi lub hufców;

3) stworzenie mocniejszych podstaw finansowych; 4) tworzenie drużynom własnych izb-świećlic.

Skład Komendy Chorągwi: hm. Aleksandra Sandomierska — Komendantka Chorągwi, Amelja Moczydłowska — skarbniczka, hm. Ina Gründlowa — referentka prasowa, phm. Bronisława Tkaczukowa — referentka suchowa, phm. Julja Gąsowska — ref. przysposobienia do obrony kraju i sekretarka, Helena Hermanowska — członek Komendy.

Siedziba Komendy: Białystok, ul. Podleśna 7.

Skaut czyni dobrze, a nie tylko jest dobrym (Baden-Powell)

SPRAWOZDANIE

KOMENDANTA BIAŁOSTOCKIEJ CHORĄGWI HARCERZY ZA 1931 i 1932 ROK.

Ruch to życie!
(hasło chorągwi)

Wysiłki Komendy Chorągwi w okresie sprawozdawczym były skierowane do zrealizowania w możliwie najwyższym stopniu pewnych wytycznych, które przedstawiały się następująco:

- I. Zwiększenie liczebne grona instruktorskiego oraz jego doskonalenie,
- II. Spotęgowanie akcji obozowej i kursowej,
- III. Podniesienie więzby organizacyjnej Chorągwi drogą podziału terenu na Hufce,
- IV. Usprawnienie aparatu administracyjnego Chorągwi i Komendy Chorągwi,
- V. Utrwalenie i wzmocnienie drużyn istniejących,
- VI. Nawiązanie bliższego kontaktu ze starszem społeczeństwem (Kołami Przyjaciół Harcerstwa), oraz z władzami szkolnymi i wojskowymi,

Celem zrealizowania powyższych wytycznych powołano w Komendzie Chorągwi następujące wydziały i referaty z Komendantem Chorągwi harcemistrzem Leonardem Mokiczem na czele (do dnia 6 kwietnia 1932 r. Komendantem Chorągwi był harcmistrz Eugeniusz Sikorski):

1. Wydział Ogólno-Organizacyjny — podharcmistrz Franciszek Ludera, Referent Statystyczny — podharcmistrz Edward Szwarz, Referent Prasowy — ćwik Mikołaj Salnikow, Referent Ochrony Przyrody — podharcmistrz Franciszek Ludera.
2. Wydział Wizytacyjny — podharcmistrz Andrzej Świerczyński,

3. Wydział Kształcenia Starszyny — harcmistrz Leonard Mokicz, Referent Suchowy — instruktorka Michalina Cekałówna,

4. Wydział Obozów i Wycieczek — harcerz Rzeczypospolitej Antoni Teul,

5. Wydział Drużyn Szkół Powszechnych — podharcmistrz Tadeusz Bargielski.

Przybocznym Komendanta Chorągwi jest podharcmistrz Edward Szwarz, Sekretarzem Komendy — ćwik Hipolit Sokółski, Skarbnikiem Komendy — ćwik Mikołaj Salnikow, Gospodarzem lokalu K. Ch. — wywiadowca Antoni Kołodko.

Kom. Chor. mieści się w kosz. gen. Sow. bud. Nr. 6, tel. 15.

1. Kształcenie instruktorów.

W okresie sprawozdawczym Komenda Chorągwi zorganizowała następujące kursy: a) Kurs dla Drużynowych w czasie 7-12-IV-31 w Grodzie, b) Kurs dla Drużynowych w czasie 1-31-VII-31 w Gibach pod Sejnami, c) Kurs dla Zastępowych w czasie 1-31-VII-21 w Gibach pod Sejnami, d) Kurs dla Starszyny w czasie 13-VII-8-VIII-32 nad jeziorem Białem pod Augustowem.

Ukończyło Związkowy lub w innych Chorągwiach kursy: harcmistrzowski 1, podharcmistrzowski 2, kierowników gromad suchowych 4, żeglarski 4.

Mimo znacznego wysiłku ze strony Komendy Chorągwi oraz wydatnych pomocy ze strony władz wojskowych i oświatowych ilość instruktorów wciąż jest zamała w stosunku do potrzeb terenu, tembardziej, że ostatni kurs instruktorski, przed okresem sprawozdawczym, odbył się w 1928 r.

Stan ilościowy grona instruktorskiego zilustruje tabliczka:

	1930	1931	1932
harcmistrzów	1	3	2
podharcmistrzów	11	11	16
działaczy harcerskich	—	1	1
po próbie instruktorskiej	5	6	9
Razem	17	21	28

Konferencyj grona instruktorskiego Chorągwi odbyło się 4.

II. Akcja obozowa

Rozwój akcji obozowej przedstawia się następująco:

	Kursy	Obozy	Harcerzy	Harcerki
1930	—	8	423	8733
1931	2	10	453	9015
1932	1	13	357	8434

W roku 1931 I Drużyna im. kr. Stefana Batorego w Grodnie brała udział w Zlocie Skautów Słowiańskich w Pradze Czeskiej w liczbie 30 oraz w 1932 r. brało udział w Międzynarodowym Zlocie Skautów Wodnych w Garczynie 115 harcerzy z całej Chorągwi, z których 32 przepłynęło kajakami z Grodna poprzez Niemen, kanały, Czarną Hańczę, Biebrzę, Narew, Wisłę do Tczewa około 1000 klm.

Koszt całkowitej akcji letniej K. Ch. w roku 1931 wyniósł 10.344,38 zł., w 1932 r. 2.164,20 zł.

III. Podział na hufce

Celem ożywienia i podniesienia pracy w poszczególnych środowiskach utworzono następujące hufce z terenem działania na odnośne powiaty: augustowski, szczuczyński (Grajewo), sokólski, wysokie-mazowiecki, bielsko-podlaski, białostocki i białostocki I (na miasto).

IV. Administracja Chorągwi

Brak usystematyzowanej administracji w Komendzie Chorągwi i Chorągwi dawał się we znaki na każdym polu pracy chorągwianej, to też w okresie sprawozdawczym Komenda Chorągwi uporządkowała archiwum (od r. 1916) dając każdej drużynie oddzielną teczkę, jak i dla poszczególnych działów pracy, zakupiła maszynę do pisania, ma stałego płatnego sekretarza (jedyne płatne stanowisko na terenie całej Chorągwi). Unormowano system raportów i sprawozdań. Wydano 22 rozkazów i listów okólnych.

V. Życie Drużyn.

Podstawą poczynań Komendy Chorągwi było—podniesienie jakościowego drużyn pod względem ideowym i technicznym, to też położono duży nacisk na wizytację środowisk (zwizytowano około 80 dr. w 19 środowiskach), przeprowadzanie dłuższych lub krótszych wykładów, ćwiczeń i t. p. oraz szeroką propagandę kursów i obozów.

Charakterystycznym i znamienym objawem jest większe zainteresowanie się drużyn sportem żeglarskim (powstało 8 jednostek żeglarskich) i gromadami Zuchów (powstało 8 gromad zuchowych).

W okresie sprawozdawczym powstało 32 drużyny, obecnie Chorągiew ma 62 drużyn z 1776 młodzieży i 19 instruktorów.

	1930	1931	1932
Hufców	6	10	10
Środowisk	12	21	34
Drużyn	30	45	62
Harcerzy 12—16 l.	639	893	1184
„ 16 i wyżej l.	362	659	592
Harcerzy razem	1001	1560	1776

Daje się zauważyć większe zainteresowanie się kwestją Starszego Harcerstwa, oficjalnie istnieją 2 Gromady Starszo-Harcerskie, nieoficjalnie 6.

Są dwie drużyny Skautów Rosyjskich.

Stan wyćwiczenia harcerskiego drużyn ilustruje tabliczka niżej:

Stopień	1930	1931	1932
III stop.—Młodzik	445	561	457
II stop.—wywiadowca	119	162	139
I stopień ćwik	78	78	69
Harcerz orli	—	14	23
Harcerz Rzeczyposp.	7	6	12

W latach 1931 i 1932 w dniu 3-go Maja Chorągiew organizowała gwiazdzistą sztafetę kolarską, zadaniem której było przewiezienie adresów Kół obozujących dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, ze wszystkich ośrodków harcerskich Chorągwi.

W roku 1932 adresy były składane od wszystkich interesujących się tą imprezą organizacyj (przeszło 80 egzemplarzy).

Adresy wręczono Panu Wojewodzie, dla przedłożenia Panu Prezydentowi.

VI. Współpraca ze starszym społeczeństwem

Nawiązano bliższy kontakt z władzami wojskowymi, gdzie spotkano dużą przychylność i zrozumienie pracy harcerskiej (pomoc w organizacji kursów instruktorskich, samarytańskich i t. p.), oświatowymi i organizacjami społecznymi (Czerwony Krzyż, L.O.P.P. i inn.). Da się zaobserwować żywszą działalność Patronatów przy poszczególnych drużynach.

Komendant Białostockiej Chorągwi Harcerzy
(—) Leonard Mokicz
Harcemistrz

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU ODDZIAŁU BIAŁOSTOCKIEGO

ZA CZAS OD 20-VI-31 r.

Wpływy

	Zł.	Razem
Subsydja od Wł. Państw. i Komunalnych	1250.—	
Ofiary	300.—	
Imprezy	*) 646.44	
Różne	3.27	2199.71
		<hr/>
		2199.71
		<hr/> <hr/>

SKARBNIK

(—) Jan Borowicz

KOMISJA REWIZYJNA

(—) Dr. Łapiński St.
(—) Rytel Witold
(—) Koczyk Marjan

SPRAWOZDANIE

Z ZABAW HARCERSKICH

Wpływ

	Zł.
Kasa biletowa	1017.27
Wędka szczęścia	58.80
Piłka zręczności	14.—
Tańce	35.—
Konna jazda	29.—
<hr/>	
1154.87	
<hr/> <hr/>	

KASOWE

ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

DO 31-XII-32 r.

Wydatki

	Zł.	Razem
Subsydja na akcję letnią Chor. Żeńskiej .	415.—	
„ „ „ „ „ Męskiej .	1250.—	
„ „ „ „ „ Kom. Chor. Żeńskiej .	170.—	
„ „ „ „ „ Męskiej .	180.—	
Wyjazdy	70.—	
P. K. O.	17.—	
Różne	70.—	2172.—
Saldo na 31-XII-32 r.		27.71
<hr/>		<hr/>
		2199.71
		<hr/> <hr/>

PRZEWODNICZĄCY

(—) L. Kmicic-Skrzyński
Pułk. Dypl.

ZARZĄDU ODDZIAŁU*)

W DNIU 28-VI-31 r. i 4-X-31 r.

Rozchód

	Zł.
Zakupione fanty	114.43
Orkiestra	100.—
Ognie sztuczne	75.—
Iluminacja	45.—
Afiszje	48.—
Rozklejanie afiszów	35.—
Magistrat	91.—
Czysty zysk	646.44
<hr/>	
1154.87	
<hr/> <hr/>	

S p r a w o z d a n i e

KOMENDY CHORĄGWI HARCEREK

W P Ł Y W Y	Zł.
Saldo z dn. 1-IX 31 r.	120.83
Opłaty organizacyjne	1045.05
Subsydjum z Z. O.	170.—
Różne	16.60
Pozostałość z obozów	210.60
	1563.08

Skarbniczka
A. Moczyłowska

S p r a w o z d a n i e

Z OBOZU HARCEREK W MOSTACH

W P Ł Y W Y	Zł.
Opłaty uczestniczek	1168.50
Subsydjum z Państw. Urzędu W. F. i P. W.	567.86
Subsydjum z Z. O.	415.—
Różne	62.57
	2213.93

Skarbniczka obozu Helena Hermanowska

K a s o w e

ZA CZAS OD 1-IX-31 r. DO 1-IX-32 r.

	W Y D A T K I
	Zł.
Opłaty organizacyjne do Głównej Kwatery Harcererek	281.35
Wyjazdy i wizytacje	54.10
Sekretariat	600.16
Prenumerata pism	64.20
Obóz na Buczu	219.81
Różne	37.—
Saldo na 1-IX-32 r.	306.46
	1563.08

Komendantka Chorągwi Harcererek
hm. A. Sandomierska

K a s o w e

NAD NIEMNEM (LIPIEC 1931 r.)

	W Y D A T K I
	Zł.
Wyżywienie	1624.43
Transport bagażu i uczestniczek	91.62
Apteczka	20.10
Kancelarja	7.18
Materiał pionierski	10.80
Ekwipunek obozowy	38.07
Zwrot zaliczki nieprzybyłym na obóz	117.—
Zasiłek dla obozu hufca grodzieńskiego	233.93
Różne	70.80
	2213.93

Komendantka obozu hm. A. Sandomierska

S p r a w o z d a n i e

OBOZÓW ŻEŃSKICH NAD JEZIOREM

W P Ł Y W Y	
	Zł.
Pogłówne	1.268.94
Subwencje z Z. P. U. W. F. i P. W.	630.—
„ z Koła Przyjaciół Harcerstwa w B-stoku	260.—
	2.158.94
	2.158.94

Skarbniczka phm. *Julja Gąssowska*

S p r a w o z d a n i e

KOMENDY CHORAĞWI MĘSKIEJ Z. H. P.

W P Ł Y W Y	
	S u m a szczeg. ogólna
Pozostałość z dnia 1-IX-31 r.	95.46
Oplaty organizacyjne	999.36
Subwencje: 1) Głównej Kwatery Harcerzy	500.—
2) Zarządu Oddziału	200.—
3) Koło Przyjaciół Harc. w/m.	100.—
Różne	316.53
	2211.35
	2211.35

SKARBNIK

M. Salnikow

K a s o w e

BIAŁEM (LIPIEC 1932 r.)

W Y D A T K I	
	Zł.
Artykuły spożywcze	1.567.89
Przejazdy	89.12
Różne	291.37
Saldo	210.66
	2.158.94
	2.158.94

Komendantka obozu drużynowych hm. *A. Sandomierska*

Komendantka obozu zastępowych phm. *M. Kapałówna*

K a s o w e

ZA CZAS OD 1-IX-31 r. DO 1-IX-1932 r.

W Y D A T K I	
	S u m a szczeg. ogólna
Oplaty organiz. do Główn. Kwatery Harc.	300.—
Sekretarjat	920.39
Lokal	215.91
Wizytacje i wyjazdy służbowe	406.13
Inwentarz	118.50
Różne	155.55
Pozostałość na dz. 1-9-32 r.	94.86
	2211.35
	2211.35

KOMENDANT

hm. Z. Mokicz

SPRAWOZDANIE

Z. H. P. ODDZIAŁU BIAŁOSTOCKIEGO CHORAĞWI

Wpływy

	got.	natur.	Ogółem
Opłaty uczestników	2423,25		2423,25
Subsydjum z Z. O.	200.—	900.—	1100.—
„ „ Województwa via Z. Oddziału	750.—		750.—
Subsydjum z P.U.W.F. i P.W.	786,80	535.—	1321,80
„ z K. O. P.	3707,03		3707,03
Sumy przechodnie	1042,30		1042,30
	<u>8909,38</u>	<u>1435.—</u>	<u>10344,38</u>

Skarbnik **M. Sainikow**

SPRAWOZDANIE

Z KURSU INSTRUKTORSKIEGO KOMENDY BIAŁOSTOCKIEJ
W PŁY W Y

	Zł.
Opłaty uczestników	562,40
Subsydjum Państw. Urzędu W. F. i P. W.	745.—
„ K. O. P.	245.—
	<u>1.552,40</u>

Skarbnik **M. Sainikow**

KASOWE

MĘSKIEJ — OBÓZ W GIBACH W 1931 R.

Wydatki

	got.	natur.	Ogółem
Przejazd	678,80	1435	2113,80
Przewóz rzeczy	108,13		108,13
Wyżywienie	4609,71		4609,71
Urządzenie	666,77		666,77
Ekwipunek	134,41		134,41
Instruktorzy	1030.—		1030.—
Kucharka	50.—		50.—
Apteka	45,10		45,10
Sekretarjat	218,99		218,99
Fotografja	84,35		84,35
Różne	9,35		9,35
Sumy przechodnie	1042,30		1042,30
Saldo	231,47		231,47
	<u>8909,38</u>	<u>1435.—</u>	<u>10344,38</u>

Komendant Obozu **hm. E. Sikorski**

RACHUNKOWE

CHORAĞ. HARC. NAD JEZ. BIAŁEM k/AUGUSTOWA WR. 1932
W Y D A T K I

	Zł.
Przejazd uczestników i instruktorów	204,37
Przewóz rzeczy	39,62
Wyżywienie	781,93
Urządzenie	52,29
Opał i drobne wydatki gospodarcze	39,11
Sprzęt kuchenny	61.—
Sprzęt ćwiczebny, obozowy	84.—
Pomoce naukowe	8,60
Wynagrodzenie: a) kucharki /	30.—
b) instruktora w. f.	200.—
Apteka	2.—
Kancelarja	48.—
	<u>1.552,40</u>

Komendant Chorağwi **hm. L. Mokicz**

Protokół

Komisja powołana przez Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego w składzie p. dyr. Łapiński Stefan, p. dyr. Rytel Witold i harem. Koczyk Marjan dokonała w dniu 6-go stycznia 1932 r. rewizji ksiąg i dokumentów kasowych Zarządu Oddziału Białostockiego Związku Harcerstwa Polskiego za czas od dnia 20 czerwca 1931 r. do dnia 31 grudnia 1932 r. przy czym znalazła je w należytych porządku. Wpływy Zarządu Oddziału w okresie sprawozdawczym wyniosły zł. 2.199.71 (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych i gr. 71), wydatki zaś zł. 2.172 (dwa tysiące sto siedemdziesiąt dwa złote), saldo gotówkowe na dzień 31 grudnia 1932 r. zł. 27.71 (dwadzieścia siedem zł. 71) z czego zł. 6.60 (sześć złotych i gr. 60) na r-ku oszczędnościowym w Kom. Kasie Oszczędności pow. Białostockiego. Komisja stwierdziła, iż poczynione w 1932 r. wydatki mieszczą się w uchwalonym na ten rok budżecie.

Komisja wnosi by Zjazd Walny Oddziału Białostockiego przyjął sprawozdanie Zarządu Oddziału za czas od dnia 20.6.1931 r. do dnia 31.12.1932 r. do zatwierdzającej wiadomości i udzielił Z. O. absolutorjum.

Białystok, dn. 8 stycznia 1933 r.

(—) *Dr. Stefan Łapiński*

(—) *Witold Rytel*

(—) *Marjan Koczyk hm.*

„Ofiarną krwią i trudem trzą posiewać człowieczą szczęśliwość, a któren posiał wszędzie mu i czas żniwny miał będzie”.

Chłopi (Wiosna) Wł. Reymont

ROZWÓJ HARCERSTWA NA TERENIE CHORAĞWI ŻEŃSKIEJ

L. p.	Ś r o d o w i s k o	Ilość drużyn stan na 1. I.		
		1931	1932	1933
1	Augustów	2	1	1
2	Białousy	—	1	—
3	Białystok	12	14	14
4	Bielsk Podlaski	1	1	1
5	Bruzgi	—	1	1
6	Czeremcha	—	1	1
7	Czyżew	—	—	1
8	Dąbrowa Stara	—	—	1
9	Dąbrowa Wielka	—	1	2
10	Drohiczyn n/Bugiem	—	1	1
11	Ejsmonty Wielkie	—	1	1
12	Goniądz	—	1	1
13	Grajewo	2	2	2
14	Grodno	7	7	9
15	Hajnówka	—	1	1
16	Hniezno	—	1	1
17	Izabelin	—	1	1
18	Janów	—	1	1
19	Jesienowice	—	1	1
20	Jeziory	—	1	1
21	Łapy	2	2	2
22	Motule	—	1	1
23	Niedźwiadna	—	—	1
24	Nierośna	—	—	1
25	Nur	—	1	1
26	Osowiec	—	1	1
27	Przerośl	2	2	2
28	Przesławce	—	—	1
29	Rożanystok	—	1	—
30	Sejny	1	1	1
31	Sokoły	—	1	1
32	Sokółka	1	2	3
33	Starosielec	1	1	2
34	Suwałki	3	3	4
35	Śidra	—	—	1
36	Teolin	—	—	1
37	Wasilków	1	1	1
38	Wołkowysk	5	5	3
39	Wysokie Mazowieckie	—	—	1
40	Zabłudów	—	1	1
41	Zelwa	1	1	1
42	Złotorja	—	1	1
O g ó ł e m		41	63	73

Dane statystyczne Chorągwi Harcerek w Białymstoku

Data	Ilość hufców	Ilość środowisk	Ilość drużyn	Ilość Harcerek	W I E K		Stopnie organizacyjne					Ilość instrukt.
					niżej 16 l.	pow. 16 l.	Ochothn.	Pionier.	Samaryt.	Starsza ochothn.	Przod.	
1-I-1931	5	14	41	1085	659	426	518	116	25	—	—	4
1-I-1932	6	24	62	1722	1084	638	695	146	23	—	1	7
1-I-1933	7	38	69	1812	1160	652	730	150	18	25	3	11

Akcja obozowa Chorągwi Harcerek

R o k	Ilość obozów	Ilość dziewcz.	Ilość dni	Ilość Harcerek
1930	2	75	42	1540
1931	4	102	90	2335
1932	5	149	101	3427

Kto ino wyrzeka na złe, nie czyniąc dobra, ten gorsze zło rodzi!

Chłopi (Wiosna) Wł. Reymont

kich środowiskach harcerskich. Zamierzenie swoje skutecznie niecałkowicie, gdyż narazie tylko mocniejsze, starsze środowiska takowe Koła posiadają.

W myśl zasady, że wszystkie drużyny harcerskie tworzą jedną, zgodną rodzinę, w której głowa rodziny otacza najczulszą opieką jednostki najbardziej i najsłabsze, Wydział Kół Przyjaciół postanowił, ażeby w środowiskach, gdzie jest kilka lub kilkanaście drużyn nie tworzyć poszczególnych Kół przy drużynach, tylko jedno Koło, w skład którego wchodziłyby patronaty organizowane przy drużynach. Fundusze zbierane w poszczególnych patronatach używane byłyby nie jedynie na potrzeby drużyny, badanej najbliżej terenu danego patronatu, a na potrzeby najwięcej palące w drużynach, będących pod opieką Koła. Zwalczamy egoizm terenowy na rzecz współzycia gromadnego i dobra całości.

Oddział Białostocki posiada na swoim terenie 9 Kół Przyjaciół w następujących środowiskach: w Białymstoku, Bielsku, Podlaskim, Grodnie, Grajewie, Suwałkach, Wołkowysku, Augustowie, Sokółce i Starosielcach w następującym składzie:

Koło Przyjaciół Harcerstwa w Białymstoku

Zarząd stanowią:

p. inż. E. Burezyński	— przewodniczący do września, obec. vacat
„ prof. Z. Krassowski	— I wiceprzewodniczący
„ mag. praw H. Alchimowiczówna	— II wiceprzewodnicząca
„ hufcowy T. Bargielski	— sekretarz
„ sędzia I. Karpowicz	— skarbnik
„ dr. Cz. Karwowski	— delegat z Z. O.
„ sędzia T. Kołdrasiński	— prezes patronatu
„ inż. Popławski	— „ „
„ F. Sedyński	— „ „
„ hufcowa P. Busłowska	— } członkinie Zarządu
„ M. Krzeczakówna	— }

Lista członków:

1. Alchimowiczówna H.	10. Butwiłowicz, inż.
2. Antonowiczowa M.	11. Borowicz Jan
3. Antonowicz Witold	12. Borowiczowa M.
4. Burezyński Edmund	13. Bogaczewicz Kaz. płk.
5. Białówna Janina dr.	14. Ks. Chodyko Al.
6. Busłowska Paulina	15. Dańkowski Józef
7. Barucki Leon	16. Goławski Michał
8. Borzym J. ks.	17. Godyński Franciszek
9. Bargielski Tad.	18. inż. Gulmontowicz Norbert,

19. Gordziałkowski M.	62. Dr. Sztajer Romuald
20. Głogowski Edward inż.	63. Szaniawski Jan
21. Głowacki, płk. 42. p.p.	64. Strzałkowska Felicja
22. Deresz St. dr.	65. Dr. Walewski Jan.
23. Hartman H.	66. Zermanówna Anna
24. Hermanowski Wincenty	67. Zaremba Ludwik — dyr.
25. Dr. Hałko St. ks.	68. Czujajewska M. — dyr.
26. Juraszyńska M.	69. Zubelewicz Leon — prezes
27. Jurecki Mieczysław insp.	70. Lipski St.
28. Jankowski Stanisław	71. Dorożyński Witold
29. Kosiński Konstanty	72. Dorożyńska Barbara
30. Krassowski Zennon	73. Pazderska Stanisława
31. Kulikowski W. sędzia	74. Sawdzińska Julja
32. Krzeczakówna M.	75. Karolewska Genowefa
33. Kmicic Skrzyński, płk.	76. Nazarewski Antoni
34. Kmicic Skrzyńska	77. Jacyna Henryk
35. Kitta Roch August	78. Wróblowa Krystyna
36. Kurowska Wiktorja	79. Dr. Lewit Józef
37. Dr. Karwowski Cz.	80. Swietlińska Stefanja
38. Dr. Kowalski H.	81. Głowacka Bronisł.
39. Klepacki Bolesław	82. Bajenkiewicz Witold
40. Karpowicz — sędzia	83. Popowiczowa Józefina
41. Konert Władysław	84. Popowicz Andrzej
42. Kastalska Nina	85. Kołdrasiński Br. — sędzia
43. Kiedrzyński Marjan inż.	86. Michalska Marta
44. Kołajtes Wiktor	87. Borowski Tadeusz
45. Ludertowicz Maks	88. Borowski Karol
46. Ławraszówna Marja	89. Andrjanowicz Janina
47. Moczyłowska Amelja	90. Baranowski Wiktor
48. Moniuszko Stanisław	91. Skowron Józef
49. Ks. Mikołajun E.	92. Krygierowa
50. Motoszko Michał	93. Markiewicz J.
51. Mosiewiczówna Jadwiga	94. Walter
52. Majeranowski Ludwik, insp.	95. Suchacki
53. Migulski Wilhelm	96. Lisowski
54. Olszyńska Jadwiga	97. Romanowski
55. Precel Władysław	98. Gałczyński
56. Pietraszewski Witold insp.	99. Domanowski
57. Rutkowski Antoni	100. Czaja.
58. Rychter — mjr.	101. Sobański Zygmunt
59. Sinica Franciszek	102. Surymowa Aldona
60. Salinger Władysław	103. Surym Witold
61. Sieńczewski Aleksander	

Koło Przyjaciół Harcerstwa w Bielsku-Podlaskim

Zarząd stanowią:

Ks. Z. Olszewski	-- przewodniczący
p. dyrektor I. Tajchert	-- zastępca
" S. Mercik	-- sekretarz
" profesor Z. Czajkowski	-- skarbnik
" St. Badowski	-- członek zarządu
" A. Spunde	-- " "
" B. Batowski	-- " "
" harcemistrzynie K. Gorgoniowa	-- " "
" hufcowy Frankiewicz	-- " "

Lista członków:

1. Badowski Stanisław	17. Klimko Bolesław
2. Batowski Bolesław	18. Łukaszuk Daniel
3. Bergier Franciszek	19. Łukaszukowa Janina
4. Borkowski Jakób	20. Martinson Mata
5. Borkowska Wanda	21. Mercik Stanisław
6. Bobeczko Eljasz	22. Ks. Olszewski Ludwik
7. Czyżewski Stefan	23. Parfjanowiczowa Aurelja
8. Czajkowska Jadwiga	24. Roszkowski Hipolit
9. Czajkowski Leon	25. Spunda Antoni
10. Godlewska Aniela	26. Stalewski Ludwik
11. Godlewski Walerjan	27. Dr. Tworowski Jan
12. Gorgoniowa Wanda	28. Dyr. Tajchert Józef
13. Jaworski Stanisław	29. Witkiewiczowa Marja
14. Koszade Marja	30. Wierzejska Marja
15. Krassowska Gustawa	31. Zembrzusi Władysław
16. Ksepko Władysław	

Koło Przyjaciół Harcerstwa w Grodnie

Zarząd stanowią:

p. dr. J. Krzywiec	-- przewodniczący
" sędzia M. Pacewicz	-- członek zarządu
" dr. J. Rataj	-- " "
" kpt. Z. Reliszko	-- " "
" naucz. Piotrowski	-- " "

Lista członków:

1. Adler Henryk	5. Dutko Marek
2. Bogucki Piotr	6. Fil Maciej
3. Cybulski Witold	7. Giedrojc Kazimierz
4. Dameradzka Zofja	8. Grabowski Bronisław

9. Grochowski Stanisław	24. Piotrowski Zygmunt
10. ks. Hryniewicz Franciszek	25. Dr. Rataj Jan
11. Homowski Cz.	26. Ratanowicz Jan
12. Ilniiko Karol	27. Samujłowicz Sergjusz
13. Kozon Bolesław	28. Sławicka Zofja
14. Kryciuski Henryk	29. Dr. Sosnowska Marja
15. Krzywowa Marja	30. Ks. Suklucky Jan
16. Dr. Krzywiec Jerzy	31. Salling Eugenjusz
17. Dr. Łochoński Edmund	32. Terlikowski Konstanty
18. Maycz Eugenjusz	33. Tysowski Franciszek
19. Misky Wiktor mjr.	34. Tysowski Gustaw
20. Michałowski Zygmunt	35. Wierzbowski Ksawery
21. Nowicki A.	36. Woźniak Aleksander
22. Pacewicz Mieczysław	37. Żaboklicki Antoni
23. Piątkowski Jan	38. Oszczakiewicz Stanisław

Koło Przyjaciół Harcerstwa w Grajewie

Zarząd stanowią:

p. dyrektor K. Mętlewicz	— przewodniczący
„ prof. W. Potemkowska	— wiceprzewodnicząca
„ M. Nożewska	— skarbniczka
„ S. Śleszyński	— sekretarz

Lista członków:

1. Bombel Wojciech	22. Mętlewicz Kazimierz
2. Brzezińska Alicja	23. Mischczakowa Apolonja
3. Ks. Borawski Czesław	24. Marcinkowska J.
4. Dziekoński Kazimierz	25. Marcinkowski Józef
5. Dziekońska Wanda	26. Maniecki Jan
6. Falewicz Tadeusz	27. Nowicki Tadeusz
7. Galińska Kamila	28. Nowicki Maksymiljan
8. Gąsiewska Stanisława	29. Niewiarowska Marja
9. Geda Karol	30. Niewiarowski Piotr
10. Humięcka Janina	31. Nożewska Marja
11. Humięcki Witold	32. Nadolski Władysław
12. Jankowski Władysław	33. Potemkowska Wacława
13. Jaszczuk Franciszek	34. phm. Piekarówicza Jadwiga
14. Kretowicz Bronisław	35. Piekarówicz Józef
15. Ks. Krzewski Jan	36. Sienkiewicz Bolesław
16. Kościk Bronisław	37. Śleszyński Stefan
17. Krzemińska Janina	38. Tokarykowa Stefania
18. Kwiesielewiczówna Eugenia	38. Tobolczyk Teodor
19. Konecki Leon	40. Wyłuda Czesław
20. Lachman Eugenjusz	41. Wystupowa Helena
21. Malinowska Stanisława	42. Wystup. Bolesław

STANISŁAW HOMAN

BRONŃ, AMUNICJA, PRZYBORY MYŚLIWSKIE
i SPORTOWE

Białystok, Ryn. Kościuszki 5. : : Konto P. K. O. Nr. 63749

SKŁAD APTECZNO-KOSMETYCZNY

ST. KWASIULEWICZ

Białystok Ryn. Kościuszki 3, tel. 16-16

Poleca perfumerję, kosmetykę oraz artykuły fotograficzne

„POLMIN“

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU

Rynek Kościuszki II. Telefon 10-34

BANK CUKROWNICTWA S. A. W POZNANIU

ODDZIAŁ W WARSZAWIE

Skład Cukru w Białymstoku, ul. Artyleryjska 9

(Bocznica Szejna) Telefon 9-04

Poleca: mączkę krystaliczną oraz rafinadę we wszelkich gatunkach

KSIĘGARNIA NAUCZYCIELSKA

Sp. z ogr. odpow.

w Białymstoku, ul. Kilińskiego Nr. 10, tel. 4-23

posiada duży wybór towarów branży papierniczo-pismiennej oraz z działu księgarskiego szereg wydawnictw.

Załatwia zamówienia drukarskie i wszelkie roboty introligatorskie.

Zamówienia na prowincję wysyła odwrotnie.

Artykuły spożywcze

kupujcie tylko w sklepach spółdzielczych

„ZJEDNOCZENIA“

i tylko za gotówkę — kupowanie na kredyt, to czerw,
toczący u korzenia zmysł oszczędności, uczciwości i nie-
zależności.